

Čís. 652.

Zavedením trestního vyšetřování pro jeden ze sbíhajících se trestných činů nepřerušuje se promlčení ostatních.

Spáchaním nového trestného činu v promlčecí lhůtě vyloučeno je promlčení dříve spáchaného trestného činu, byť i trestní vyšetřování pro nový trestný čin bylo následkem promlčení jeho vyloučeno. Skutečnost, že nový trestný čin byl spáchán, může být zjištěna buď v rozsudku, zprošťujícím pachatele pro promlčení z obžaloby pro tento trestný čin, nebo v rozsudku o dříve spáchaném trestném činu.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1921, Kr I 64/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 1. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 20 čís. 2 b) cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc na soud nalézací, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Pokud jde o odsouzení stěžovatele pro předražování při prodeji mouky Franku Sch-cvi, nelze zmateční stížnosti, dovolávající se smatku § 281 č. 9 b) tr. ř. upříti oprávnění. Nelze ovšem vycházeti, jak pokouší se o to stížnost, z předpokladu, že skutek ten spáchán byl již v roce 1916 nebo 1917, poněvadž rozsudek zjišťuje dobu spáchaní činu mezi srpnem a koncem října 1918 a žádost stěžovatelova za opravu protokolu, jež by umožnila uplatňování odporu se spisy ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., právoplatně byla zavržena. Než i na podkladě v rozsudku zjištěné doby spáchaní trestného činu jeví se výrok rozsudku, vylučující promlčení, právně neudržitelným. Rozsudek shledává totiž přerušení promlčení v tom, že stěžovatel byl zemským soudem trestním poprvé dne 12. června 1919, tedy před uplynutím jednorocní lhůty zodpovědně vyslýchán. Při tom však přehlíží nalézací soud, že, jelikož z věcně se sbíhajících trestných činů promlčuje se každý samostatně, nemůže přerušiti promlčení vyšetřování pachatele (§ 531 tr. zák.) vůbec, nýbrž jen pro onen trestný čin, o jehož promlčení právě jde. V tomto případě, kde jde o dva různé případy předražování, nemohlo se býti spokojeno se zjištěním dne prvního zodpovědného výsledku vůbec, nýbrž zjistiti bylo den, kdy stěžovatel byl vzat ve vyšetřování pro onen skutek, jehož promlčení bylo zkoumáno. Tu pak byl by soud nalézací zkoumáním spisů dospěl ku výsledku, že výslech dne 12. června 1919 týkal se jen předražování vůči Josefu R-ovi a jiných případů, jež pak nestaly se předmětem odsouzení. O předražování na Franku Sch-ovi děje se poprvé zmínka při výslechu Rudolfa Z-a dne 12. srpna 1919, podání Z-ovo, o němž vyslýchán byl stěžovatel zodpovědně 12. července 1919, zmiňuje se jen o prodeji obilí a maku — o něm pak vyslechnut byl stěžovatel zodpovědně teprve dne 22. září 1919. Zdali však do té doby uplynula již jednorocní lhůta promlčecí ohledně skutku, o němž rozsudek zjišťuje jen, že spáchán byl v době »mezi srpnem a říjnem 1919«, nelze

ovšem bez bližšího omezení zodpověděti ani kladně ani záporně. Na tom však závisí správnost či nesprávnost odsouzení stěžovatele pro tento případ předražování, když soud nalézací zjišťuje, že stěžovatelem vyhověno bylo jinak všem podmínkám promlčení dle § 531 tr. zák., již proto bylo zmateční stížnosti obžalovaného ve směru tomto vyhověti, aniž bylo třeba zabývat se dalšími důvody stížnosti proti správnosti odsouzení pro případ Sch-ův uplatňovanými. Jelikož pak není tu podmínek, jež by soudu zrušovacím dle § 288 čís. 3 tr. ř. umožňovaly rozhodnouti ihned ve věci samé, bylo rozsudek zrušiti a věc vrátiti prvé stolici k opětnému projednání a rozsouzení. Zrušení této části napadeného rozsudku má za následek i zrušení oné části tohoto rozsudku, která se týká předražování, spáchaného na Josefu R-ovi, nikoliv ovšem z důvodů, které uplatňuje zmateční stížnost jako zmatečnost podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. Stavíť se totiž stížnost na stanovisko, že, kdyby odsouzení stěžovatele pro předražování mouky, prodané Franku Sch-ovi po žních, než před 28. říjnem 1918 odpadlo, odpadla by tím též jediná překážka § 531 c) tr. zák., bránící promlčení přečinu předražování při uvedeném prodeji cukru, jelikož skutek ten spáchán byl déle než 1 rok před zahájením trestního řízení proti stěžovateli a podmínkám § 531 a), b) tr. zák. jak sám rozsudek připouští, bylo vyhověno. Dle § 531 c) tr. zák. podmíněno jest promlčení krom uplynutí času též skutečností, že pachatel nedopustil se v době promlčení ani zločinu ani přečinu ani přestupku. Byť i § 526 tr. zák. právě jako § 223 a 227 tr. zák. ohledně zločinů vyslovoval, že přečiny a přestupky i tresty jejich promlčením pomíjejí, nelze tomu rozuměti tak, že by bylo pokládati za to, že činy ty vůbec nebyly spáchány. Vždyť v podstatě totéž praví též §§ 225, 528 tr. zák. o výkonu trestu, což však nebrání tomu, by trestní zákon na jiných místech (na př. § 176 II. a) tr. zák.) nečinil onětné potrestání pro zločin podmínkou zločinné kvalifikace dalšího trestného jednání. Účinek promlčení vystihuje spíše § 531, resp. 230 tr. zák. tím, že pomíjí »vyšetřování i trest pro skutek promlčený«; tím však ještě nepomíjí skutečnost, že se pachatel dotyčného skutku dopustil, na čemž jediné zákon činí závislou přípustnost, dovolávati se promlčení. Ovšem nebránilo spáchání nového předražování v době promlčecí, aby nová doba promlčecí nezačala běžeti od doby, kdy nový trestný čin byl spáchán. Musí však v každém případě býti skutečnost, že nějaký trestný čin v době promlčecí byl spáchán, zjištěna. Že toto zjištění musí býti učiněno soudem, jest na snadě, jest však otázkou, zdali se může státi pouze výrokem soudním, kterým byl pachatel odsouzen pro trestný čin v promlčecí době spáchaný, či zda se tak může státi i jiným výrokem soudním. Okolnost, že zákon žádá jen, aby bylo zjištěno, že se trestný čin v době promlčecí stal, nasvědčuje tomu, že stačí, když i výrokem osvobozujícím bylo soudně zjištěno, že se pachatel, který činí si nárok na výhodu promlčení trestného činu, v době promlčecí dopustil trestného skutku. Stačí tedy, i když v osvobozujícím výroku soudcovském je zjištěno, že čin, spáchaný v době promlčecí a promlčení přetrhující, jest zde jak po stránce subjektivní, tak i objektivní, neb tím jest zjištěno, že se tento trestný čin stal. Tento postup souhlasí i se zásadou promlčení v trestním právu našem, poněvadž toto stojí nejen na stanovisku, že uplynutím lhůty stal se pachatel beztrestným, nýbrž žádá ještě další podmínky, by se stal beztrestným, a z těchto jest

právě viděti, že žádá jeho polepšení. Jestliže se však pachatel v době promlčecí dopustil nového trestného činu, dal tím dostatečně na jevo, že se nepolepšil, a nedbalo-li by se soudního výroku, který tento nový čin zjistil, nedbalo by se také toho, že se obžalovaný v době promlčecí nepolepšil, tedy oné druhé zásady, kterou se řídí trestní zákon v § 531 tr. zák. vedle zásady, že již uplynula určitá doba. Tento postup neodporuje také ani jinak trestnímu zákonu, ježto i jinde se podobné případy vyskytují, že třeba jest soudně zjišťovati trestný čin, ačkoliv o něm právě v tom určitém případě není rozhodováno. Tak jest tomu na př., jestliže běží o odsouzení podílníka na krádeži a jest třeba ještě zjišťovati krádež samu. Nejvyššímu soudu však právě není možno rozhodovati o té otázce, zda předražování na Františku Sch-ovi se stalo, ačkoliv rozsudkem nalézacího soudu jest zjištěno, že obžalovaný spáchal toto předražování v době mezi srpnem a říjnem 1918. Došlo totiž, jak svrchu uvedeno, ke zrušení tohoto výroku již z důvodů práva materiálního, aniž by nejvyšší jako zrušovací soud přezkoumával právě toto zjištění po stránce formální.

Čís. 653.

Pod pojem nedbalosti ve smyslu § 335 tr. zák. spadají i případy, ve kterých si pachatel ani neuvědomil neopatrnosti svého počínání.

Příčinná souvislost není přerušena tím, že smrt poškozeného nastala nedbalým ošetřením.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1921, Kr I 91/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 27. prosince 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stěžovatel byl uznán vinným přečinem dle § 335 tr. zák., ježto nalil Richardu L-ovi místo vína z láhve stejně vyhlížející louhu, z čehož L. onemocněl a po nějaké době zemřel. Důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. není opodstatněn. Dle rozhodovacích důvodů rozsudku spatřuje nalézací soud trestné zavinění stěžovatelovo jednak již v tom, že uschoval jed ve stejné láhvi, v jakých uschoval i potraviny (víno), a se přes to, když byl láhev s louhovou trestí domů přinesl, omezil na pouhý příkaz služkám, »aby tu věc odklidily«, aniž by se byl dále přesvědčil, bylo-li jeho rozkazu také skutečně uposlechnuto. Vzhledem pak k tomu, že stěžovatel dle výslovného zjištění rozsudkového věděl, že se v jeho domě ve stejných láhvích nachází nejen víno, nýbrž i jed, spatřuje nalézací soud další zavinění jeho v tom, že obsahu láhve před tím, než z ní L-ovi domnělého vína nalil, nezkoušel, a za tohoto stavu věci ukládá mu soud právem povinnost, která by se snad za jiných okolností mohla zdáti příliš dalekosáhlou, aby se byl totiž přičichnutím přesvědčil, že to, co hosti podává, jest opravdu víno. V porušení všech těchto požadavků povinné opatrnosti shledal nalézací soud trestné zavinění stěžovatelovo, vycházející ze správné